

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ด้วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อยกระดับกำลังคนอาชีวศึกษา

เรืออากาศโท สมพร ปานดำ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

--

งานสัมมนา "การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยระบบคุณวุฒิวิชาชีพ"

25 สิงหาคม 2566

ศตวรรษที่ 21 : **ช่วงเวลาแห่งความท้าทาย** **ในการจัดการศึกษา**

- การมาถึงของเทคโนโลยีสารสนเทศไร้พรมแดน
- แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมของห้องเรียนในแบบเดิม ๆ
- โจทย์ข้อใหญ่ในการปรับตัวของผู้คนทุกกลุ่มวัยเชื้อชาติ
จากสถานการณ์โรคระบาด
- ข้อมูลและองค์ความรู้ปริมาณมหาศาลสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย
- การนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แทนที่แรงงานมนุษย์
- มาตรฐาน ต่าง ๆ และ คุณภาพในระดับสากล

**I SEE YOU DID
WELL IN SCHOOL, BUT
WHAT REAL-WORLD SKILLS
DO YOU HAVE?**

“
ผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถะสูง
เพื่อการพัฒนาประเทศ
”

4 มิติ : อาชีวศึกษาสมรรถนะสูง

1. ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาชีพ สมรรถนะเทคนิค และความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่สถานประกอบการ ใช้ในปัจจุบันตามสาขาอาชีพแลพระดับที่ศึกษา
2. ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา ทักษะดิจิทัล ทักษะข้ามสายงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน **ศตวรรษที่ 21** และ ความพร้อมในการเข้าสู่โลกของอาชีพ (Employ Ability Readiness)
3. ผู้เรียน**ได้รับการรับรองสมรรถนะอาชีพตามสาขาวิชา**ที่ศึกษาจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหรือระดับสากล
4. ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ **มีค่าตอบแทนที่เหมาะสมและมีเงินเก็บ**

หลักสูตรฐานสมรรถนะที่กำหนดจากสมรรถนะอาชีพเป็นหลัก
โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพตามระดับคุณวุฒิวิชาชีพหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละสาขาอาชีพ

การทำงานร่วมกัน คือ เพื่อสร้างต้นน้ำที่มีความหมาย ต่อ อาชีวศึกษา

DEMAND

คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน
เพื่อผลิต และ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (อ.กรอ.อศ.)

SUPPLY

ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
(Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM)

เป็นความร่วมมือ ทั้งในมิติของเป้าหมาย-หลักสูตร-วิธีการเรียนการสอน - สิ่งแวดล้อม
ในกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องมุ่งตอบสนองโจทย์การทำงานที่แท้จริง เพื่อให้การศึกษามีความก้าวหน้าต่อเนื่อง
เป็นหนึ่งเดียวกับการพัฒนากิจการ เศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนสืบไป

โลกของอาชีพ

โลกของการศึกษา

สถานประกอบการเอกชน

สะพานเชื่อม

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สะพานเชื่อม

มาตรฐานฝีมือแรงงาน
สังกัดกระทรวงแรงงาน

ก.พ.
ภาครัฐ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คุณวุฒิวิชาชีพ
สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

**การพัฒนาหลักสูตรระดับ ปวช. และ ปวส.
ที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF)
และตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ**

- **ตามความต้องการของผู้ใช้ (DEMAND DRIVEN)**
- **สอดคล้องระหว่างผู้ผลิตกับสถานประกอบการ**
- **ลดความสูญเปล่าทางการศึกษา**
- **ลดปัญหาการผลิตเกินความต้องการ และ
ขาดแคลนบางสาขา**

หลักสูตรฐานสมรรถนะ : การเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

1. ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานการปฏิบัติงาน
2. เรียนจากสภาพงานจริง ผู้มีประสบการณ์
3. วัดผลประเมินผลจากผลการปฏิบัติงาน/ผลงาน/ชิ้นงาน

องค์ประกอบสำคัญของการขับเคลื่อนหลักสูตร /แผนการเรียนรู้มิติใหม่

- วิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญสมรรถนะอาชีพ
- คัดเลือกสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับอาชีพ
- จัดทำแผนขับเคลื่อนการเรียนรู้ที่ชัดเจน ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
- การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างแรงจูงในการเรียนรู้
- การวัดผลประเมินผลและตัวชี้วัดความสำเร็จการเรียนรู้ตามสมรรถนะที่กำหนด เป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การทำ Stakeholder Need Analysis

การออกแบบหลักสูตรใหม่

กำหนดปลายทางด้วย Need analysis
ทักษะ ทักษะ ศักยภาพ จำเป็นของวิชาชีพนั้น

พัฒนาหลักสูตร
Learning outcome
ที่ผู้เรียนจะต้องได้เมื่อจบหลักสูตร

พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
การดูแลระบบต่าง ๆ
เช่น การจัดการสอน การประเมิน

การสำรวจและวิเคราะห์สมรรถนะ

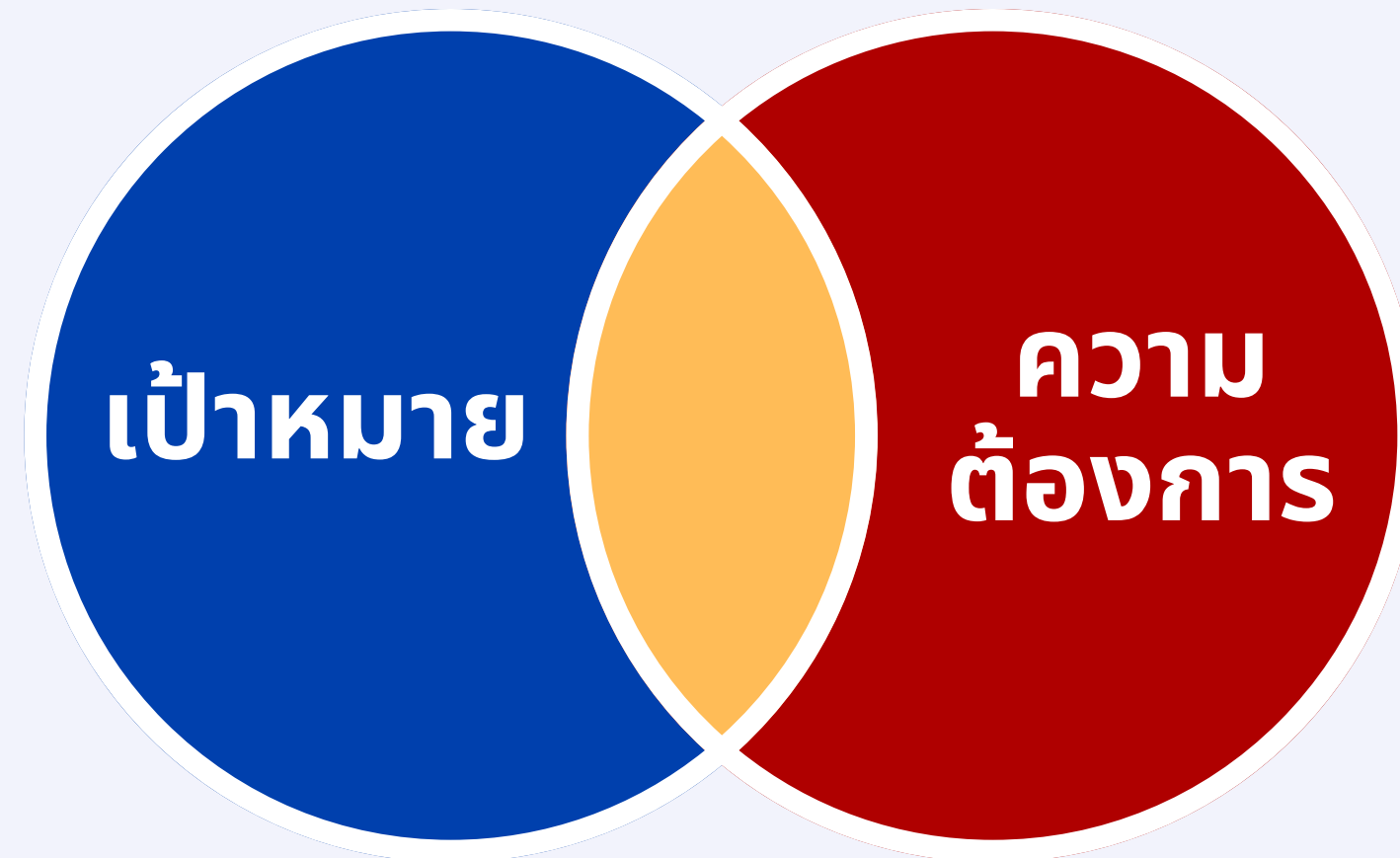
จากสถานประกอบการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรครอบคลุมทุกด้าน

- **ความต้องการด้านทักษะการใช้ชีวิต (General Education)**
การสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีทักษะทางสังคมที่จะเอื้อต่อการทำงานในสถานประกอบการได้ดี
- **ความต้องการด้านสมรรถนะแกนกลาง (Core Competencies)**
เป็นสมรรถนะหลักของประเภทวิชาที่เป็นพื้นฐานวิชาชีพที่ใช้ในการปฏิบัติงานทั่วไป
- **ความต้องการด้านสมรรถนะเฉพาะ (Specific Competencies)**
เป็นสมรรถนะเฉพาะทาง

เป้าหมายสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เกี่ยวข้อง

(Focus on societal and stakeholders' needs)

เป็นการศึกษาที่มุ่งหยุดความสูญเสีย-สูญเปล่า-หยุดการตกงานจากผลผลิตของระบบการศึกษาทั้งหมดลงสู่การขับเคลื่อนให้การศึกษาปรับไปตามการพัฒนาเศรษฐกิจ
การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความก้าวหน้าที่เป็นจริง

การเริ่มต้นจากการยึดโยงกับมาตรฐาน
คือ กระดุมเม็ดแรกของ หลักสูตรอาชีวศึกษา
ก้าวแรกของ การพัฒนาสมรรถนะของกำลังคน
เป็น **บันไดขั้นสำคัญ** ของการพัฒนาประเทศ
ด้วยอาชีวศึกษา ฝีมือชนคนสร้างชาติ

